

ЗАТВЕРДЖЕНО
Методичною радою
університету
від 26.02.2020
(протокол №5)

Силабус
навчальної дисципліни
Історія психології
2024-2025 навчальний рік

Освітньо-професійна програма: Психологія
Спеціальність: 053 Психологія
Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки
Рівень вищої освіти: I рівень

Викладач (і)	Кочерга Євгенія Володимирівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/fppom/structure-fppom/kaf-psiologiya/composition-kaf-psiologiya/gorecka/
Контактний тел.	0688688089
Е-mail викладача:	blagomir2013@gmail.com
Графік консультацій	За індивідуальним графіком

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6/180	32	28	180	іспит

Семестр: осінній, весняний

Мова навчання: українська

Ключові слова: психологія, психоаналіз, біхевіоризм, гештальтпсихологія, гуманістична психологія, екзистенційна психологія, когнітивна психологія, персонологія, диспозиційна психологія.

Мета та предмет курсу: є формування у здобувачів вищої освіти особливого історичного стилю мислення, який дозволяє бачити будь-яке явище в його реальній динаміці, в історичному контексті, у зв'язку з іншими явищами; розкривати логіко-наукові, соціокультурні й особистісні детермінанти, що лежать в основі розвитку наукового психологічного знання; здійснювати психологічний прогноз. Розкриття загальних закономірностей, етапів формування предмета психологічної науки, динаміки розвитку психологічних концепцій в історичному і культурному контекстах.

Предмет вивчення історії психології: закономірності формування і розвитку поглядів на психіку на основі аналізу різних підходів до розуміння її природи, функцій і розвитку.

Компетентності та програмні результати навчання:

Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач	Програмні результати навчання
<p>ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. Розуміння інформації, її кількісний та якісний аналіз, здійснення узагальнення та інтерпретації, критичне оцінювання й висновки.</p> <p>ЗК2. Здатність застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях професійної діяльності. Використання теоретичних знань (філософських, психофізіологічних, психолого-педагогічних) для формування практичних навичок та умінь з метою надання кваліфікованої психологічної допомоги особистості.</p> <p>ЗК3. Знання та розуміння предметної області та специфіки професійної діяльності психолога. Знання фактів, розуміння закономірностей та механізмів виникнення, розвитку й прояву психічних явищ та феноменів у контексті вирішення професійних завдань.</p> <p>ФК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології. Знання про етапи розвитку та становлення психології як науки; про психічні явища, їх виникнення, розвиток та прояви; основні поняття, категорії психологічної науки; закономірності психічного та психофізіологічного розвитку; особливості вікового розвитку; виникнення, формування та прояви порушень психічного розвитку; механізми міжособистісної взаємодії в різних соціальних групах та спільнотах.</p>	<p>ПРН1. Розуміти наукову інформацію та вміти здійснювати її попередній аналіз, синтез, узагальнення, інтерпретацію та оцінювання; обґрунтовувати власну позицію.</p> <p>ПРН2. Надавати кваліфіковану психологічну допомогу клієнтам на основі засвоєних теоретичних знань та сформованих практичних навичок і умінь.</p> <p>ПРН3. Розуміти закономірності та особливості розвитку й функціонування психічних явищ і феноменів у контексті вирішення професійних завдань.</p> <p>ПРН13. Розуміти основні поняття, категорії, методи, етапи розвитку та становлення психологічної науки; факти, механізми та закономірності психічних явищ, особливості психічного розвитку особистості та його можливих порушень протягом онтогенезу; особливості міжособистісної взаємодії у соціальних групах та спільнотах.</p>

Зміст курсу

Модуль 1. Філософський період розвитку психології

Змістовий модуль 1. Психологічна наука: предмет, етапи розвитку

Тема 1. Предмет, завдання, методи історії психології.

Змістовий модуль 2. Генезис та характерні риси античної психології

Тема 1. Розвиток психології в античній період.

Тема 2. Формування ідеалістичних концепцій в період античності.

Змістовий модуль 3. Перехід від епохи Античності до епохи Відродження: зміна стилю наукового мислення. Філософія Нового часу

Тема 1. Психологічні теорії Середньовіччя та епохи Відродження.

Тема 2. Розвиток психології в Новий час.

Змістовий модуль 4. Розвиток психології у XVIII столітті

Тема 1. Психологія Просвітництва.

Тема 2. Розвиток асоціативної психології.

Модуль 2. Становлення та розвиток психології як самостійної галузі знань

Змістовий модуль 5. Методологічна криза психології на межі XVIII-XIX століть

Тема 1. Становлення та розвиток експериментальної психології.

Тема 2. Становлення та розвиток нових психологічних шкіл.

Змістовий модуль 6. Історія становлення та розвитку основних психологічних шкіл

Тема 1. Біхевіоризм. Гештальтпсихологія: становлення та розвиток.

Тема 2. Глибинна психологія та її розвиток у XIX-XX ст.

Тема 3. Поява нових напрямів психології.

Змістовий модуль 7. Розвиток психології в XIX-XX століттях

Тема 1. Розвиток психології у XIX-XX століттях.

Тема 2. Розвиток психології в Україні.

Методи навчання: Поєднання традиційних і нетрадиційних методів навчання з використанням інноваційних технологій: лекції (тематична/проблемна), практичні, пояснення, опитування, ілюстрування, проблемна бесіда, тестування, метод ситуацій, дискусія, «мозковий штурм», робота в малих групах та ін.

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять):

Політика щодо дедлайнів та перекладання. Своєчасне виконання самостійної роботи є обов'язковим. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені (незадовільні оцінки) відбуваються на консультаціях згідно графіку.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти дотримуються правил академічної доброчесності згідно Положення про академічну доброчесність у БДПУ. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування. Очікується, що всі здобувачі вищої освіти відвідають лекції і практичні заняття курсу. У будь-якому випадку здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: Вивчення курсу потребує використання проектору, екрану, офісних програм призначені для основної маси користувачів.

Система оцінювання та вимоги:

Таблиця оцінювання

Оцінка за університетською шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС
90-100	A
78-89	B
65-77	C
58-64	D
50-57	E
35-49	FX (з можливістю повторного складання)
1-34	X (з обов'язковим повторним вивченням ОК)

При оцінюванні кожного змістового модуля враховуються такі основні елементи навчальної діяльності студента:

- 1. Відповідь на практичному занятті максимально 2 бали.**
- 2. Виконання самостійної роботи максимально 3 бали.**
- 3. Написання тестового контролю за темою до 2 балів.**

1. Бали за участь та відповіді на практичному занятті:

2 бали отримує студент, який виявив всебічні, систематичні і глибокі знання навчально-програмного матеріалу теми, послідовно та логічно, у повному обсязі розкрив зміст питання, вільно володіє термінологією, орієнтується у попередньому матеріалі, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки.

1.5 бали отримує студент, який виявив повне знання навчального матеріалу теми, послідовно та логічно, розкрив зміст питання, вільно володіє термінологією, правильно відповідає на додаткові питання, робить висновки.

1 бал отримує студент, який виявив певні знання навчального матеріалу теми, розкрив зміст питання, але не послідовно й не в повному обсязі, володіє термінологією, не завжди правильно відповідає на додаткові питання, має труднощі у формулюванні висновків.

0.5 балів отримує студент, який виявив прогалини у знаннях навчально-програмного матеріалу теми, припускає помилки у розкритті змісту питання, має труднощі у розкритті змісту термінів, формулюванні висновків, не орієнтується у попередньому матеріалі.

2. Бали за виконання самостійної роботи з теми (максимально 3 бали):

2 бали – повне, логічне розкриття теми самостійної роботи.

1 бал – формулювання висновків.

3. Написання тестового контролю з теми: від 0 до 2 балів.

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Євдокімова О. О. Історія психології : навч. посіб. ; Вид. друге, допов. Харків : Константа, 2020. 320 с.

2. Історія психології : античність. Конспект лекцій / Укл. Чуйко Г. В., Кривко Т. А. Чернівці : Рута, 2006. 80 с.
3. Історія психології : курс лекцій : навчальний посібник / уклад. Н. В. Гриньова. Умань : Візаві, 2012. 209 с.
4. Корольчук М. С. Криворучко П. П.. Історія психології: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2004. 248 с.
5. Ковальчук З. Я. Історія психології: курс лекцій : для студентів спеціальностей «Психологія», «Практична психологія». Львів: ЛьвДУВС, 2013. 344 с.
6. Коханова О. П. Історія психології: від античності до початку ХХ століття. Навчальний посібник. Київ : Інтерсервіс, 2016. 235 с.
7. Махній М. М. Історія психологічної думки : навч. посібник. Чернігів, 2010. 256 с.
8. Роменець В. А. Історія психології : Стародавній світ. Середні віки. Відродження : нав. посіб. Київ : Либідь, 2005. 916 с.
9. Роменець В. А. Історія психології : ХVІІ століття. Епоха Просвітництва : нав. посіб. Київ : Либідь, 2006. 1000 с.
10. Роменець В. А. Історія психології : ХІХ – початок ХХ століття : нав. посіб. Київ : Либідь, 2007. 832 с

Додаткові

1. Войтович В. Українська міфологія. Київ : Либідь, 2002. 664 с.
2. Жуков С. М. Історія психології: навчальний посібник. Київ : Центр навчальної літератури, 2005. 210 с.
3. Криворучко П. П. Історія психології. Курс лекцій. Київ : КМУ, 2003. 220 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://library.bdpu.org.ua/> Бібліотека БДПУ
2. <http://www.nbuv.gov.ua/> Національна бібліотека імені В. І. Вернадського
3. <http://nplu.org/> Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого
4. <https://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/ua/elib.exe?C21COM=F&I21DBN=UKRLIB&P21DBN=UKRLIB>
Електронна бібліотека «УКРАЇНКА»
5. <https://zounb.zp.ua/> Запорізька обласна універсальна наукова бібліотека
6. <https://kdket.lcloud.in.ua/ebook/224> Навчальна хмара. Електронні підручники.